

Adolf Friedrich IV., Mecklenburg-Strelitz, Herzog

Gebete und Lieder welche bey der auf den 5ten September 1763. angesetzten Einweihung der mit gnädigster Erlaubniß ... Herrn Adolph Friedrichs des IV. regierenden Herzogs zu Mecklenburg-Strelitz neuerbauten Jüdischen Synagoge zu Alt-Strelitz gebetet und abgesungen werden sollen : Zum Druck befördert durch den Jüdischen Gesetzschreiber Simon Elean, aus Strelitz

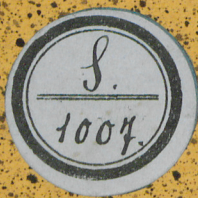
Berlin: gedruckt bey Christian Moritz Vogel, [1763]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1700215345>

Druck Freier Zugang

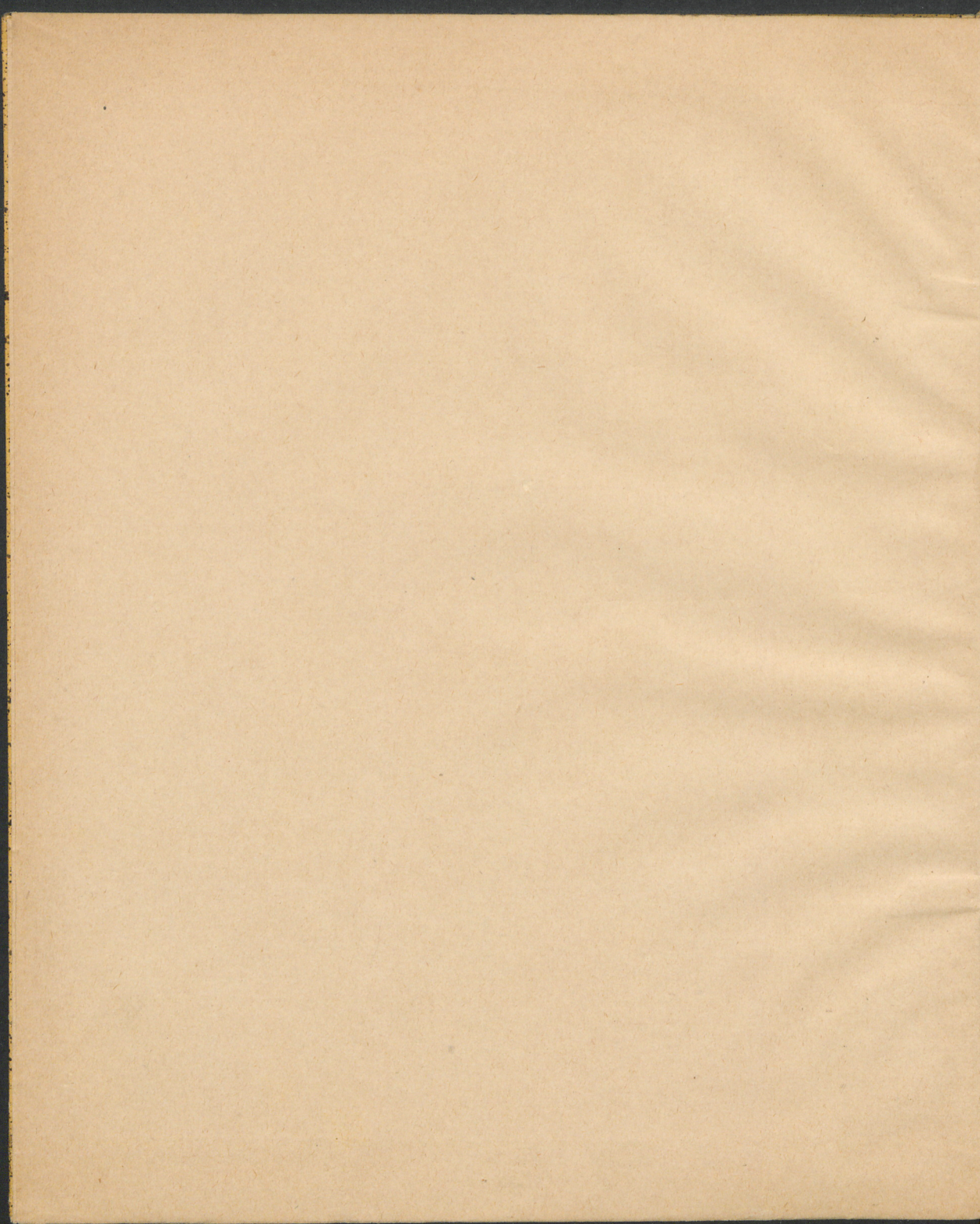
S. 1007.

~~A. 1150. d. 3.~~

Gebete und Lieder

welche bey der

auf den 5ten September 1763.

angesezten

E i n w e i h u n g

der

mit gnädigster Erlaubniß

Sr. Hochfürstlichen Durchlauchten

Herrn

Adolph Friedrichs des IV.

regierenden Herzogs zu Mecklenburg-Strelitz

neuerbauten

Jüdischen Synagoge

zu Alt-Strelitz gebetet und abgesungen werden sollen.

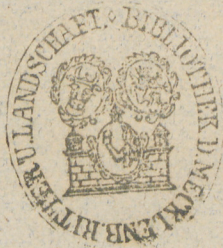
Zum Druck befördert durch den Jüdischen Gesesschreiber Simon Elean, aus Strelitz.

Berlin,

gedruckt bey Christian Moritz Vogel, Königl. privileg. Buchdrucker.

Lied der Sänger.

Bringet dem Gott, welchem Ruhm und Ehrfurcht gebühret, Lob, und Lieder; Ihr Einweyher der Synagoge! ruffet Halleluja!

Antwort der Gemeine.

Lobet den Herrn in seinem Heiligthum, lobet ihn in der Beste seiner Macht.

Sänger.

Kommet in seine Thore, singet seine Lieder mit Paucken, und Schalmeyen, statt Brand- und anderer Opfer.

Antwort der Gemeine.

Lobet ihn mit Paucken und Reigen, lobet ihn mit Saiten, und Pfeiffen.

Sänger.

Richtet an dem Einweihungstage Lieder und Lob an dem gesegneten Gott.

Gemeine.

Gelobet sey Gott, der Herr Israels von nun an bis in Ewigkeit. Amen!
Halleluja!

Die Männer, welche die Thora in der Hand halten, stellen sich alsdenn vor den heiligen Altar in eine Reihe, und die Männer mit brennenden Lichtern stellen sich vor dieselben. So denn tritt der Rabbi, mit der Thora, vor den Altar, und betet folgender maassen:

Es sey der Wille Gottes, daß er seinen Geist in dem Werke eurer Hände ruhen lasse. Gott, der Herr, eurer Väter, mache eurer noch viel tausend mehr, und segne euch, wie er euch geredet hat. Wohl euch, Israel! daß er euch gewürdiget hat, diesen geringen Tempel zu bauen. So, wie er euch gewürdiget hat, dieses Haus zu errichten; so würdige er euch, das auserwählte Haus euch wieder zu geben, und seinen Geist auf euch ruhen zu lassen, wie gesagt ist: Und sie sollen mir ein Zeiligthum machen, daß ich unter ihnen wohne. 2 B. Mos. Cap. 25. v. 8.

Die Gemeine.

Und der Herr unser Gott sey uns freundlich, und fördere das Werk unserer Hände bey uns, ja, das Werk unserer Hände wolle er fördern. Psalm 90. v. 17.

Der Rabbi.

Das thue der gesegnete Gott, der Starcke in Israel, der König aller Welt im hohen Himmel, der uns mit unserm Tempel begnadiget, und uns die Zeit der Einweihung desselben an diesem Tage gegönnet hat. Amen!

Die Gemeine.

Psalm 30.

Lied der Sänger.

Das Volk, welches dem Olivenbaum gleichet, hat dem furchtbaren Gott dieses Haus geheiligt, und es ruffe und sage meine gläubige Versammlung; Dies Haus ist Gott geheiligt!

Die Gemeine.

Dies Haus ist Gott geheiligt.

Sänger.

Geheiligt ist es Gott, dem Schöpfer, und Erhalter. Bey dem Volk Israel soll es ein Verhauß genennt werden. Dies Haus ist dem Allerhöchsten heilig. Dies ist nichts anders, als Gottes Haus.

Die Gemeine.

Dies ist nichts anders, als Gottes Haus.

Sänger.

Sänger.

In Gottes Haus wollen wir mit Zittern gehen. Keine Herzen wollen wir, statt Schlachtopfer, bringen, und statt Speiß- und Rauchopfer, wollen wir lange Jahre in dein Heiligthum wallen.

Die Gemeine.

Wir wollen lange Jahre in dein Heiligthum wallen.

Rabbi.

Gott, du Herr Israels! es ist kein Gott, weder droben im Himmel, noch unten auf Erden, dir gleich; der du hältst den Bund, und die Barmherzigkeit, deinen treuen Knechten, die vor dir wandeln von ganzem Herzen. Denn meynest du auch, daß Gott auf Erden wohne? Siehe! der Himmel, und aller Himmel Himmel, mögen dich nicht versorgen: Wie solten denn das Haus thun? Wende dich aber zum Gebet deines Knechts, und zu seinem Flehen, Herr, mein Gott! auf daß du hörest das Lob und Gebet, das dein Knecht heute vor dir thut. Daß deine Augen offen stehen über dies Haus Nacht und Tag, du wollest hören das Gebet, das dein Knecht an dieser Stätte thut.

Sänger.

Heiliger in Israel! antworte dem, der dich vor deine Gemeine anruft, die dies Haus gebauet hat, laß dir wohlgefallen ihr Gelübde, und nimm ihr Gebet an, siehe ihre Freude, und segne sie.

NB. Hier tritt der Rabbi vor den Altar, und betet folgendes:

Wenn jemand wieder seinen Nächsten sündigt, und nimmt des einen Eyd auf sich, damit er sich verpflichtet, und der Eyd kömmt vor deinen Altar in diesem Hause: so wollest du hören im Himmel, und Recht schaffen deinen Knechten, den Gottlosen zu verdammen, und seinen Weg auf seinen Kopf bringen, und dem Gerechten Recht zu sprechen, ihm zu geben, nach seiner Gerechtigkeit.

NB. Hier gehet man mit der Thora um den Catheder herum, und betet den 15ten Psalm.

Der Rabbi vor dem Altar.

Wenn dein Volk Israel vor seinen Feinden geschlagen wird, weil sie an dir gesündigt haben, und bekehren sich zu dir, und bekennen deinen Namen, und beten und flehen zu dir in diesem Hause; so wollest du hören im Himmel und den Sünden deines Volks Israel gnädig seyn, und sie wieder bringen in das Land, das du ihren Vätern gegeben hast.

NB. Hier gehet man mit der Thora wieder um den Catheder herum, und sagt den hundertten Psalm.

Wenn der Himmel verschlossen wird, daß nicht regnet, weil sie an dir gesündigt haben, und werden beten an diesem Orte, und deinen Namen bekennen, und sich von ihren

Sünden befehren, weil du sie drängest; so wollest du hören im Himmel, und gnädig seyn der Sünde deiner Knechte und deines Volcks Israel, daß du ihnen den guten Weg weist, darinnen sie wandeln, und lässest regnen.

NB. Hier gehet man wieder mit der Thora um den Catheder herum, und betet den 63sten Psalm.

Rabbi.

Wenn eine Theurung, oder Pestilenz, oder Dürre, Brand, Heuschrecken, Raupen, im Lande seyn wird, oder seine Feinde seine Thore belagern, oder irgend eine Plage, oder Krankheit. Wer denn bittet und flehet, es sey, wer es wolle aus dem Volck Israel, die da gewahr werden ihre Plage, ein jeglicher in seinem Herzen, und breitet seine Hände aus zu diesem Hause; so wollest du hören im Himmel, in dem Sitz, da du wohnest, und gnädig seyn, und schaffen, daß du gebest einem jeglichen, wie er gewandelt hat, wie du sein Herz erkennest, denn du allein kennest das Herz aller Kinder der Menschen, auf daß sie dich fürchten allezeit, so lange sie auf der Erden wandeln.

NB. Hier gehet man wieder mit der Thora um den Chatheder herum, und betet den 91sten Psalm.

Rabbi.

Wenn auch ein Fremder, der nicht deines Volcks Israel ist, kommet aus fremden Lande um deines Namens willen. Denn sie werden hören von deinem grossen Namen, und kommt, daß er betet vor diesem Hause; so wollest du hören im Himmel, im Sitz deiner Wohnung, und thun alles, darum der Fremde dich anruft, auf daß alle Völcker auf Erden deinen Namen erkennen, daß sie auch dich fürchten, wie dein Volck Israel, und daß sie innen werden, wie dies Volck nach deinem Namen genennet sey.

NB. Hier gehet man wieder mit der Thora um den Catheder herum, und sagt den 98sten Psalm.

Rabbi.

Wenn dein Volck ausgehet auf das Land, um von deiner gnädigen Hand Nahrung zu genieffen, und werden beten zum Herrn gegen dem Wege zur Stadt, und zu diesem Hause, das wir in deinem Namen gebauet haben; so wollest du ihr Gebet und Flehen hören, und recht schaffen.

NB. Hier gehet man wieder mit der Thora um den Catheder herum, und betet den 121sten Psalm.

Rabbi.

Wenn sie an die sündigen werden, denn es ist kein Mensch, der nicht sündigt, und du erzürnest, und gibst sie vor ihren Feinden, daß sie sie gefangen führen in der Feinde Land,

Land, fern, oder nahe, und sie in ihr Herz schlagen im Lande, da sie gefangen sind, und bekehren sich, und stehen zu dir aus ihrem Gefängniß, und sprechen: Wir haben gesündigt und mißgethan, und sind gottlos gewesen, und bekehren sich also zu dir von ganzem Herzen und von ganzer Seele; so wollest du ihr Gebet und Flehen hören im Himmel, im Sitz deiner Wohnung, und Recht schaffen, und deinem Volck gnädig seyn, das an dir gesündigt hat, und allen ihren Uebertretungen, und Barmherzigkeit geben, vor denen, die sie gefangen halten, und dich ihrer erbarmen.

Hier gehet man wieder mit der Thora um den Catheder herum, und betet den 124ten Psalm.

Die ganze Gemeinde.

Der Herr unser Gott sey mit uns, wie er gewesen ist mit unsern Vätern. Er verlass uns nicht, und ziehe die Hand nicht ab von uns, zu neigen unser Herz zu ihm, daß wir wandeln in allen seinen Wegen, und halten seine Gebot, Sitten und Rechte, die er unsern Vätern geboten hat. Und diese Worte, die wir vor dem Herrn geslehet haben, mögen nahe kommen dem Herrn unsern Gott Tag und Nacht, daß er Recht schaffe seinem Volck Israel, einem jeglichen zu seiner Zeit, auf daß alle Völker auf Erden, erkennen, daß der Herr Gott ist, und keiner mehr.

Sänger.

Der seinen Namen in dem Tempel Salomonis hat ruhen lassen, der schenke uns Ruhe, vernehme unser Gebet und Lob, auch unser Singen und Flehen.

Bis er erfüllet hat sein Wort, daß sein Licht, wieder über uns in den letzten Tagen leuchte auf dem Gewürzberge, in der Friedenschütte, in Jerusalem, in dem ewigen Hause, vor allen Völkern.

Als denn wollen wir neue Lieder singen in dem Tempel, so wohl Leviten, als Priester, mit Instrumenten. Das Volck Dholiva, welches gegen ihn vor Liebe krank ist, wird mit Freuden singen Lammazeach.

Gebet vor den Durchlauchtigsten Herzog von Mecklenburg Strelitz.

Wohl dir, Israel! denn dein Schöpfer hat Lust zu ruhen zwischen dir in dem Bethause, das deine Hand gekauft, und welches dir dein Durchlachtigster Herzog, Adolph Friedrich der IVte, gnädigst zu erbauen bewilliget hat. Der Allerhöchste erhalte unsern theuresten Landesfürsten, und gebe, daß Er Sein mildes Herz ferner zu dem Volcke Israels lencken möge, wie bisher geschehen ist. Der Herr seegne und behüte auch die Durchlauchtigsten Prinzen, Carl, Ernst, und George,
in

ingeleichen die Durchl. Prinzessin Christiana, den Großmächtigsten König von Groß-Britannien, und Dessen Allerdurchl. Gemahlinn, und Ihre Durchl. die verwittwete Herzoginn Dorothea Sophia, zu Fürstenberg, und die Durchl. Prinzessin Louise Albertina von Schwarzburg. Gott vermehre Ihre Tage, und lasse es Ihnen niemahls an einigem Guten mangeln. Vor das höchste Wohlseyn und das Leben unserer gnädigsten Herrschaft wollen wir in diesem Hause bis an unser Ende unablässig beten. Amen.

Gebet vor die Gemeine.

Der Gott, welcher unsere Väter, Abraham, Isaac und Jacob, segnete, segne auch diese ganze heilige Gemeine, mit allen ihren Angehörigen. Er benedeye alle diejenigen, welche in diesem Hause erscheinen, um seinen Namen anzurufen, alle die, welche an die Synagoge, an die Armen, und an die Gemeine, aufrichtig gedencken, alle die getreuen Aeltesten, welche vor den Bau dieses Tempels, und vor dessen Auszierung, kräftig gesorgt haben, und vergesse diejenigen niemahls, welche vor das Beste dieses Hauses Gelübde thaten. Gott sey ihr Lohn, er wende von ihnen alle Kranckheiten ab, vergebe ihnen alle ihre Sünden, verleihe ihnen Frieden und Gesundheit, und beglücke alle ihre Wercke, mit allen Kindern Israels. Amen.

חנוכת הבית שנעשה בק"ק שמרעליץ
ביום ב' כ"ד אלול תקכ"ג לפ"ק

בחצר בה"כ יאמר זה

הללויה הללו את שם י"י הללו עבדיה' הללויה : הללויה העומדים בבית ה' בחצרות
בירת אלהינו הללויה. הללויה באו שערינו בתודת חצרותיו בתהלה הללויה

נגד שער העזרה

הללויה פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים להשתחות

על מפתח השער

הללויה פתחו לי שערי צדק אבוא בס אודה יה הללויה

(נגד שעריב"כ)

הללויה זה השער לה' צדיקים יבאו בו

הללויה אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתיך הללויה

ויתנו כל אחד ואחד צדקה לקופה מתן בסתר

אז יאמרו הקהל העומדים בב"כ

ברוך הבא בשם ה' ברכנוכם מבית ה' הללויה :

(אח"כ יענו כל הקהל יחדיו הללויה)

ואח"כ יאמרו עם הס"ת בידם

הללויה באו ונשתחוה ונכרעה נברכה לפני' עושינו הללויה : הללויה נבואו למשכנתו
נשתחוה להדום רגליו הללויה : הללויה הבו לה' כבוד שמו השתחוה לה' בהדרת

קודש הללויה

(ויאמרו כולם יחד) הרי

אנו נכנסים לבית מקדשנו באימה וביראה ברדת וזיע ותחלה
ורעה . ומי ששיכן שמו בבית המקדש וצונו ליראה ממנו
כנאמר ומקדשי תיראו :

הללויה מה נורא המקום הזה . אין זה כי אם בית אלהים הללויה . הללויה ואנחנו ברוב
חסדך נבוא כיתך נשתחוה אל תיכל קדשך ביראתך הללויה : הללויה מה טבו
אהליך יעקב . משכנותיך ישראל הללויה : הללויה ואנחנו כרעים ומשתחווים לפני מלך
מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא (וישתחוו . כולם השתחוו גדולה

שיר למשוררים)

לְאֵל הוֹד נֹרְא . תוֹדָה וְזִמְרָה . מִתְחַנְכֵי כְנֶסֶיה . שְׂאוּ הַלְלוּיָהּ .

ועינים הקהל הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו

בְּאוֹ שְׁעָרָיו . זְמָרוֹ וְזִמְרָיו . בְּתוֹף וְחֲלִיל . לְעוֹלָה וְכִלְיִל :

(קהל) הללוהו בתוף ומחול הללוהו במינים וענב .

בְּיוֹם חֲנוּכָה . תְּהַלֵּה עֲרוּכָה . וְזִמְרֵ עֲרוּךְ . לְאֵל בְּרוּךְ :

(קהל) ברוך יי אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן הללויה

וחאנשים אשר ספר תורה בידם יעמדו אל מול ארון הקודש בשורה אחד . והאנשים עם
הנרות יעמדו לפניהם . וילך הרב עם הס"ת בידו לפני ארון הקודש ויאמר
תפלה זו

יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם . יי אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככה אלף פעמים
ויברך אתכם כאשר דבר לכם . אשריכם ישראל שזכיתם לבנות בית המקדש מעט .
וכשם שזכיתם לבנות בית זה . כך תזכו שינתן לכם בית הבחירה . ושתשרה שכינה בתוכם .
כמו שנאמר . ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם . (ויענו כל הקהל יחדיו בנעימה . ויהי נועם ה'
אלהינו במעשה ידינו כונגדה עלינו . ומעשה ידינו כונגדה

חזן בְּרוּךְ הָאֵל . צוֹר יִשְׂרָאֵל . מֶלֶךְ עוֹלָמִים . בְּשֵׁמִי מְרוֹמִים

אֲשֶׁר זָכְנוּ " בְּמִקְדָּשֵׁנוּ : וְהִתְיַחְסְנוּ : וְהִגִּיעֵנוּ : לְחִינוּךָ זֶה : בְּזִמְן הַזֶּה :

ויענו הכל בקול רם אמן : בא"י אמ"ה הטוב והמטיב : אמן ואח"כ יאמרו קהל מזמור שיר חנוכת

מזמור שיר חנכת הכורת לדוד: ארוממך יי כי דליתני ולא שמחת
איבילי: יי אלהי שועתי אליך ותרפאני: יי העליתמן
שאול נפשי חיותני מיורדי בור: זמרו ליי חסידיו והודו לזכר קדשו:
כי רגע כאפו חיים ברצונו בערב בילין בכי ולבן קרנה ואני אמרתי
בשלוני בכל אמוט לעולם: יי ברצונך העמדת להררי עזו הסתרת
פניך היות נבהל: אליך יי אקר ואל יי אתחנן: מה בצע פדמי ברדתי
אל- שחת היודך עפר היגיד אמתך: שמעני וחנני יי היה עוזר לי:
הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמהה: קמען יזמרך
כבוד ולא ידום יי אלהי לעולם ארך:
שיר למשוררים

חזן אומה הנמשלת לפריזות: מקדשת ליה נורא זה הכורת
עונים ואומרים קהל אמוני* הבית הזה קודש ליי:
קהל הבית הזה קודש ליי:

חזן קודש ליי יוצר ובורא: לעם ישראל בית תפלה יקרא
קודש הוא לגבוה על כל גבוהים: אין זה כי אספית אלהים
(קהל) אין זה כי אספית אלהים

חזן בית אלהים נדרים ונהגך ברגש: לבבות טהורות במקום זבח
ננגש: ותחת המנחה יקטרת סמים לביתך נא ויה קודש יי לאורך ימים
קהל לביתך נא ויה קודש יי לאורך ימים

ויאמר הרב תחנה זו
אלהי ישראל אין כמוך באלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת: שומר הכרית והחסד
להולכים לפניך בתמים: האמנם ישב אלהים על הארץ הנה השמים ושמי השמים לא
יכלכלוך אף כי הבית הזה: ופנית אל תפלת עבדיך ואל תחנתם: ה' אלהי ישראל: שמע אל
הרנה ואל התפלה אשר עבדיך מתפללים לפניך היום להיות עיניך פתוחות אל הבית הזה יומם
ולילה: לשמוע אל התפלה אשר יתפללו במקום הזה: ושמעת אל תפלת עבדיך ועמך ישראל
אשר יתפללו אל המקום הזה:

חזן קדושישראל . ענה השואל כְּעַד עֲדַתְךָ . בּוֹנֵי בֵיתְךָ
רֵאָה שִׁמְחָתָם . וְתֵן בְּרַכָּתָם

וילך הרב לפני אה"ק ויאמר

את אשר יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו . ובא אלה לפניך בבית הזה . ואתה
תשמע השמים ועשית ושפטת את עבדך להרשיע רשע ולתת דרכו בראשו ולהצדיק
צדיק לרעה לו כעדתו : (ויקיפו את הבימה עם הס"ת (ויאמרו בנעימה מזמור זה)

מזמור לדוד יי מי יגור באהלה מי ישכון ביהר קדשך : הולך תמים
ופועל צדק ודובר אמת בלבבו : לא רגל על לשונו לא עשה
לרעהו רעה והחרפה לא נשא על קרובו : נבוה בעיניו נמאס ואת
יראי יי יכבד נשבע להרע ולא ימיר : כספו לא נתן בנשך ושוחד על
נקיו לא לקח עושה אלה לא ימוט לעולם :

(ויאמר הרב) בהנבך עמך ישראל לפני אויב אשר יחטאו לך . ושבו אליך והודו את
שמך והתפללו והתחננו אליך בבית הזה ואתה תשמע השמים וסלח'
לחטאת עמך ישראל והשבותם אל האדמה אשר נתת לאבותם (ויקיפו כנ"ל : ויאמרו מזמור

מזמור לתודה הריעו ליי כל הארץ : עבדו את יי בשמחה באו קפניו
ברננה : דעו כי יי הוא אלהים הוא עשנו ולא : אנחנו עמו
וצאן מרעיתו : באו שעריי בתודה חצרותיו בתהלה הודו לו ברכו
שמו : כי טוב יי לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו :

(ויאמר הרב) בהעצר השמים ולא יהי מטר כי יחטאו לך והתפללו אל המקו' הזה והודו
את שמך ומחשאים ישובון כי תענס ואתה תשמע השמים וסלחת
לחטאת עבדך ועמך ישראל כי תורם את הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתת מטר על הארץ ויקיפו
כנ"ל) : ויאמרו מזמור ס"ה . למנצח מזמור לדוד שיר

למנצח מזמור לדוד שיר : לך דמיה תהלה אלהים בציון ולך
ישלם נדר : שומע תפלה עדיך כל בשר יבאו : דברי עונות
גברו מני פשעינו אפה תכפרם : אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך
נשבעה בטוב ביתך דוש היכלך : נוראות בצדק תענני אלהינו
ישענו

ישעני מבטח כל קצו ארצוים רחוקים : מכון הרים בכוחו נאמר
 בגבורה : משפיה שאון ימים שאון גליהם והמון לאמים : ויראו
 ישבי קצות מאותותיה מוצאי בוקר וערב תרנין : פקדת הארץ
 ותשקקה רבת תעשרנה פלג אלהים מלאמים תכין דגנס כיון
 תכינה : תלמיה רוחה נחת גדידיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך :
 עטרת שנת טובותה ומעגליה ירעפון דשן : ירעפון נאות מדבר וגיל
 גבעות תחגרנה לבשו כרים הצאון ועמקים יעטפו כר יתרועעו אף ישירו
 (ויאמר הרב) רעב כי יהי בארץ . דבר כי יהיה שדפון ירקון ארבה חסילבי יהי כי יצר לו
 אויבו כל נגע כל מחלה . כל תפלה כל תחנה אשר תהיה לכל האדם
 לכל עמך ישראל אשר ידעין איש נגע לבבו ויפר' ש כפיו אל הכלי הזה ואתה תשמע השמי' מכן
 שבתך וסלחת ועשית ונתת לאיש ככל דרכו אשר תדע את לבבו כי ידעת לבדך את לבב כל
 בני האדם למען יראוך כל תימים אשר הם תימים על פני האדמה . (ויקיפו כנ"ל : ויאמרו
 יושב בסתר עליון בצל שדי יתלונן : אומר ליי מחסו ומצודתי אלהי
 אבטח בו : כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות באברתו יסד לך :
 ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו : לא תירא מפחד לילה מחץ
 יעוף יומם : מדבר באפל יהלוך מקטב ישוד צהרים : יפול מצדה
 אלהי וירבכה מימינה אליה לא יגש : רק בעיניך תביטו שלמתרשעים
 תראה : כי אתה יי מחסי עליון שמת מעונה : לא תאנה אליה רעה
 ונגע לא יקרב באהליה : כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך :
 על כפים ישאוניך פן תגוף באבן רגליה על שחל ופתן תדרך תרמס
 כפיר ותנין : כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו כי ידע שמי :
 יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו : ארך ימים
 אשביעהו ואראהו בישועתי :

ויאמר הרב) וגם אל הנכרי אשר לא מעמד ישראל הוא ובא מאר' החוקה למען שמך כי
 ישמעון את שמך הגדול ואת ירך החוקה וזרועך הנטויה וכו' והתפלל אל
 הבית הזה אתה תשמע השמי' מכן שבתך ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי . למען ידעין כל
 עמי הארץ את שמך ליראה אותך כעמך ישראל . ולדעת כי שמך נקרא על הבית הזה . (ויקיפו
 כנ"ל ויאמרו מזמור צ"ח מזמור שירו לה' שיר חדש

מוֹמֹר שִׁיר לַיְיָ שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוּ עֲשֵׂה הוֹשִׁיעָה לּוֹ יִמְיָנוּ וְיִזְרָע
קָדְשׁוֹ : הוֹדִיעַ יְיָ יִשְׁעֵתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צְדָקָתוֹ : זְכַר
חֲסָדוֹ וְאִמּוֹנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ אֶת יִשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ :
הִרְיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ פָּצְחוּ וְרִנְנוּ וְזָמְרוּ : זָמְרוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל
זְמֵרָה : בְּחִצּוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הִרְיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ : יָרַעַם הַיָּם
וּמְלֵאוּ תֵבֵל וַיִּשְׁבִּי בָּהּ : נְהַרְוֹת יִמְחֲאוּ כִּי יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ : לִפְנֵי יְיָ
כִּיבֹא לְשָׁפוֹט הָאָרֶץ יִשְׁפּוֹט תֵּבֵל בְּצִדְקוֹ וְעַמִּים בְּמִישְׁרֵיהֶם :

(וַיֹּאמֶר הָרֵב) כִּי יֵצֵאוּ עִמָּךְ כְּדוֹךְ לִבְקֵשׁ וְלִהְיוֹת שְׂרָפִיהֶם מִתַּחַת יָדְךָ הִרְחֵבָה : וְהִתְפַּלְלוּ
אֶלֶיךָ דֹרֵךְ הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִבְנָה לְשִׁמְךָ וְשָׁמַעַת הַשָּׁמַיִם אֶת תְּפִלָּתָם וְאֶת
תַּחֲנֻנֹתָם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם : וַיִּקְיֵפוּ כָּנָל : וַיֹּאמְרוּ מוֹמֹר ק"א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשֶׁר עֵינֵי אֱלֹהֵי הָרִים מֵאֵין יְבֵא עֲזָרֵי : עֲזָרֵי מַעַם יְיָ עֲשֵׂה
שָׁמַיִם וְאֶרֶץ : אֵל יִתֵּן לְמוֹט רַגְלֶךָ אֵל יִנּוּם שְׁמֶרְךָ : הִנֵּה לֹא יִנּוּם וְלֹא
יִשָּׁן שְׁמֵר יִשְׂרָאֵל : יְיָ שְׁמֶרְךָ יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְדֵי מִינֶךָ : יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ שָׁלָא
וּבְכַף הַיּוֹרֵחַ בְּלִילָה : יְיָ שְׁמֶרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמַר אֶת נַפְשֶׁךָ : יְיָ שְׁמַר
צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

(וַיֹּאמֶר הָרֵב) כִּי יַחֲטֹאוּ לָךְ : כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא יַחֲטֵא : וְאִנְפַת בָּס וְנִתְתַּם לִפְנֵי אוֹיֵב
וְשׁוֹבוֹ שׁוֹבִיהֶם אֵל אֶרֶץ אוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה וְהִשְׁכִּיבוּ אֵל לִבְךָ בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבוּ שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ לִפְנֵיךָ בְּאֶרֶץ אוֹיֵבֵיהֶם לֵאמֹר חֲטָאנוּ וְהָעוֹיֵנוּ וְהִרְשַׁעְנוּ וְשָׁבוּ
אֵלֶיךָ בְּכָל לִבְכֶם וּבְכָל נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שׁוֹבִיהֶם אֲשֶׁר שָׁבוּ אוֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֹרֵךְ אֶרֶץ
וְשָׁמַעַת הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שְׁבַתְךָ אֶרֶץ תְּפִלָּתָם וְאֶת תַּחֲנֻנֹתָם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטִים וְסִלַּחַת לְעַמְּךָ אֲשֶׁר
חֲטָאוּ לָךְ וְלִכָּל פְּשָׁעֵיהֶם וְנִתְתַּם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבִיהֶם וְרַחֲמִים : וַיִּקְיֵפוּ כָּנָל : וַיֹּאמְרוּ מוֹמֹר ק"ד

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לְיִי שֵׁהִיָּה לָנוּ וַיֹּאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל : לֹדֵי יְיָ שֵׁהִיָּה
לָנוּ בְּקוֹמֵי עֲלֵינוּ אָדָם : אֲזִי חַיִּים בְּלַעֲוֵנוּ בְּחַרְוֹת אֲפָסֵינוּ : אֲזִי הַיָּמִים
שִׁטְפֵינוּ נִחַלָה עֵבֶר עַל נַפְשָׁנוּ : אֲזִי עֵבֶר עַל נַפְשָׁנוּ הַיָּמִים הַזֵּהוּנִים
בְּרוּךְ יְיָ שְׁלֹא נִתְּנָנוּ טָרְף לְשִׁנֵּיהֶם נַפְשָׁנוּ כְּצִפּוֹי נִמְלַטְח מִפְּחֵי וְקָשִׁים
הַפַּח נִשְׁבַּר וְאִנְחָנוּ נִמְלַטְנוּ : עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְיָ עֲוֵשֵׂה שָׁמַיִם וְאֶרֶץ

ואח"כ יאמרו כל הקהל

יהי ה' אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו . אל יעזבנו ואל ישנונו להטות לבבנו אליו
ללכת בכל דרכיו ולשמור מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו ויהיו דברי אלה
אשר התחננתי לפני ה' קרובים אל ה' אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל
דבר יום ביומו למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלהים אין עוד
ואח"כ יאמר הרב לבד

והיה לבככם שלם עם ה' אלהינו ללכת בחקיו ולשמור מצותיו כיום הזה (ויענו כל הקהל קול רם)
למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלהים אין עוד

שיר למשוררים

אשר שכן שמו . במקדש שלמה . ורצה לנו . ישכון בנו . יקבל
תפלה . יקשוב תהלה . ואל הרנה ואל התחנה :
עד כי באדברו . דהקים אורו . באחרית ימים . על הרב שמים .
בסבת שלם פירו שלם . בבית עולמים . לכל העמים :
אזי שיר חדש . בבית המקדש . ליום וכהנים . בכנף רננים . עם
אהלי כהן חולת אהבה " יזמרו בהאח " למנצח :

למנצח על הגתית לבני קרח מזמור . מה ידירות משכנותיך יי צבאות
נכספה וגם כלתה נפשי לחצרותי לבי ובשרי ירננו אל אל חי : גם
צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרחיה את מזבחותיך יי
צבאות מלכי ואלהי : אשרי יושבי ביתך עוד יהללך סלה " אשרי
אדם עזולו כך מסלות בלבכם : עוברי בעמק הבכה מעין ישיתוהו
גם ברכות יעטה מורה " ילכו מחיל אל חיל וראה אל אלהים בציון
יי אלהים צבאות שמעה תפלתו האזינה אלהי יעקב סלה " מגננו
ראה אלהים והבט פני משיחך " כי טוב יום בחצריך מאלך בחרתי
הסתופק בבית אלה מדור באהלי רשע " כי שמש ומגן יי אלהים חן
וכבוד יתן יי לא ימנע טוב להלכים בתמים : יי צבאות אשרי אדם
בטח כך :

"אשר יקרא ישראל מי כמוה: כי יוצרך חשק לשכן בתוכך: בבית
התפלה אשר קנתה ומינה: דברי פי חכם חן חסד אדנינו:
(אדלאף פרידריך) הדכס הודנו: יגדלנא עד מאד כבודו עלינו:
"אך טוב הוא הגדיל לעשות עמנו. בחרשותו לבנות את בית
אלהינו: מיתן דבבוזה כל ימינו: לעשות טובות לכל יושבי
ארצנו: להיות רקיקר בעיניו נפשנו" כאשר עד עתה הרים
ראשנו: (פרינץ קארל וערינשט) (ופרינסעסין יעאריג) הגבירה
שמה (קריסטינא): אחות להאדון מודע לפינה: יהלוי בפשערים
ובכל מדינה: פניך אלהינו האר עתה: אמר למלך ולגבירה
(שרלאטה): מלכותכם לעד לא תרד מטה: רבה כחול ימי הדכסה
יקרה: (דארעטעא סאפיט): (ואת הפרינססין לאוויזע אלכרטינא)
מעטרה: שרותיה הן כמותה הישרה: יהי כבוד השם אלהינו
באהלנו ויקשיב ברחמיו הרבים תפלותינו: אשר אנחנו מתפללים
על גבירנו: דן דין עני במשפט ובתבונה: הוצק בשפתותיו כל
חן וחנינה: יציין גורו והוד פניו לא ישנה: רצון אלישכיל ויצלח
ידידו: כויתר ענן יפרח תמיד הודו: בשכל מקויו לעשות משפט
עבדו יראה ורעו וגם יאריך ימים: במקדש מעט הנבנה כמו רמים:
נבקש מאלהינו צור עולמים:

כל ימי חיינו. נבקש על חי אדונינו. עד בוא גואלנו אמן

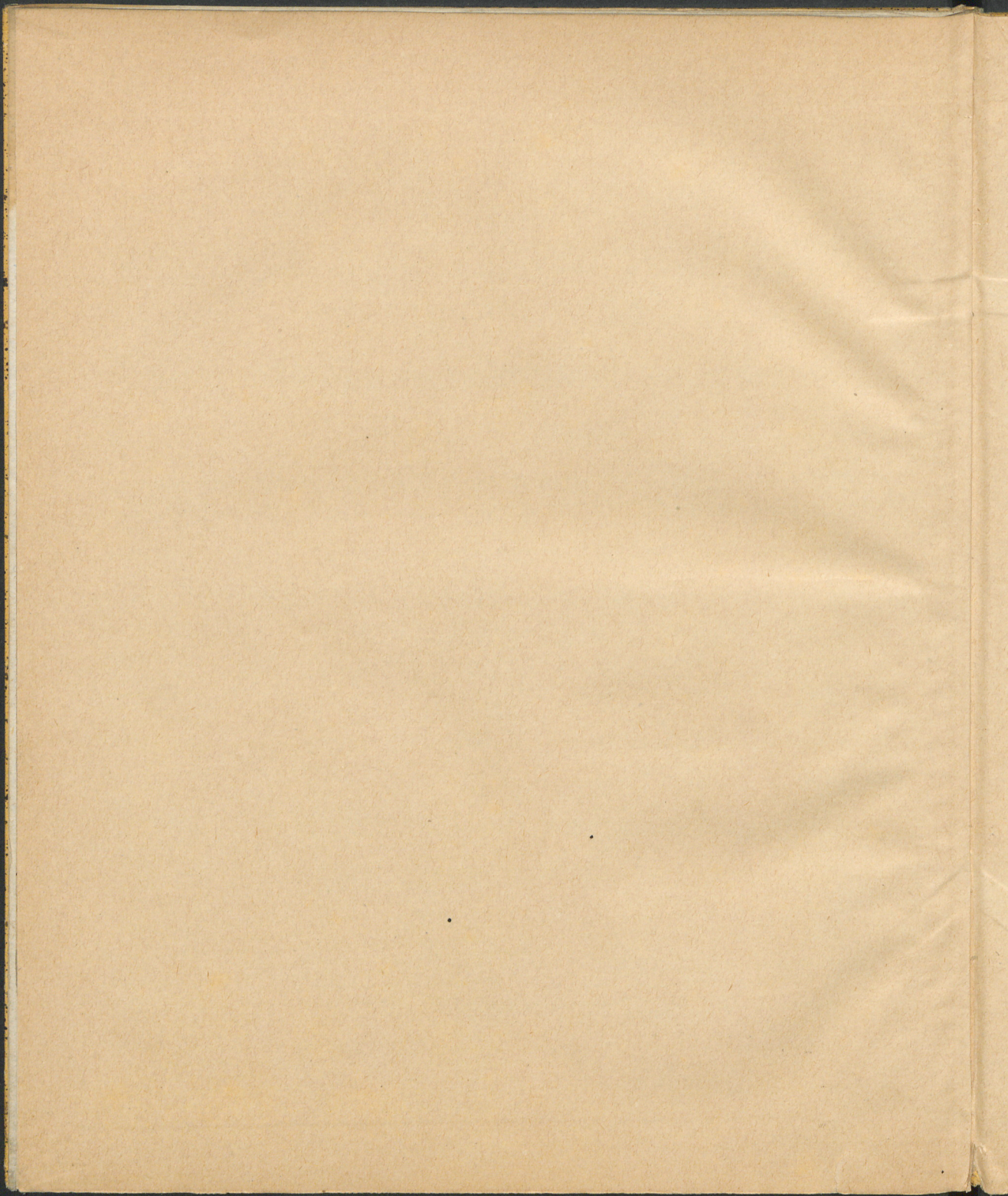
מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל הקודש הזה עם כל קהלות הקודש
הכונשיהם ובניהם. ובנותיהם וכל אשר להם. ומי שמיחדים בתי כנסיות לתפלה ומי
שבאים בתוכם להתפלל ומי שנותנים נד למאור ויין לקידוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה
לעניים. וכל מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה ובכלל אלופי פרנסים ומנהיגי הקהלה הזה אשר
השתדלו בכל מאמציהם לצורך ולחקון לנוי הכנין הזה יוכל מי שנדרו נדרים נרבות לבנין הזה
הק"בה ישלם שכרם ויסיר מהם כל מחלה וירפא לכל גופם ויסלח לכל עונם. וישלח ברכה והצלח'
בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל אחיהם ונאמר אמן

X 2

חֶשֶׁק לְשֹׁכֵן בְּתוֹכְךָ : בְּבֵית

חֶכֶם הֵן חֶסֶד אֲדַנְנִי :

נָא עַד מְאֹד כְּבוֹדוֹ עָלֵינוּ :

וְרִשְׁוֹתוֹ לְבָנוֹת אֶת בֵּית

לְעִשׂוֹת טוֹבוֹת לְכָל יוֹשְׁבֵי

בָּנוֹ כְּאֲשֶׁר עַד עַתָּה הָרִים

רִינְסֵס עִסְיֵי עֲאֵרִיגַהּ הַגְּבִירָה

עַל לְבִינָה : יִהְלֹוּהַּ בְּשַׁעֲרֵים

: אָמַר לְמֶלֶךְ וּלְגְבִירָה

טָה : רִבְהַּ בְּחֹל יְמֵי הַדְּפָסָה

יְנַסְסִין לְאוּוֹיֵעַ אֶלְכֶרְטִינָא

: יִהְיֶה כְבוֹד הַשֵּׁם אֱלֹהֵינוּ

יְנוּ : אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִתְּפִלָּלִים

בָּה : הוֹצֵק בְּשַׁפְתוֹתָיו כָּל

בָּה : רְצוֹן אֱלֹהֵי שְׂכִיל וְיִצְלַח

בְּשֶׁכֶל מַקְוֵי לְעִשׂוֹת מִשְׁפָּט

שׁ מֵעַט הַנְּבִינָה כְּמוֹ רְמִים :

רְ עוֹלָמִים :

יְ . עַד בּוֹא גּוֹאֲלֵנוּ אֲמֵן

בֵּל הַקּוֹדֵשׁ הַזֶּה עִם כָּל קְהִלְוֵי הַקּוֹדֵשׁ

וְדוֹמֵי שְׂמִיחִים בְּתֵי [כְּנַסְיוֹת לְתַפְלָה וְדוֹמֵי

וְדוֹשׁ וְלֹהֲבִירָה וּפִת לְאוֹרְחִים וְצִדְקָה

אֲלוֹפֵי פִרְגָּסִי וּמְנַהֲיֵי הַקְּהֵלָה הַזֶּה-אֲשֶׁר

יִזְכָּל מִי שְׁנַדְרוֹ נְדָרִים נְדָבוֹת לְבָנֵי הַזֶּה

יִסְלַח לְכָל עֲוֹנוֹם . וְיִשְׁלַח בְּרַכְוָה וְהַצְּלַח

יְהִי וְנִאֲמַר אֲמֵן

"אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹד :

הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר קִנְתָּה יְמִינְךָ :

(אֲדֹלָאָה פְּרִידְרִיךְ) הַדְּכַסְהוּ

"אֲדָ טוֹב הוּא הַגְּדִיל לְעִשׂוֹת

אֱלֹהֵינוּ : מִיִּתְּן לְכְבוֹדָהּ כְּ

אֲרִצְנוּ : לְהִוֹת רְקִיקָר בְּ

רֵאשְׁנוּ : (פְּרִינֵץ קֶאֶרְל וְעַ

שְׂמָה (קְרִיסְטִינָא) : אַחֹת לְ

וּבְכָל מְדִינָה : "פְּנִיף אֱלֹהֵינוּ

(שְׂרָלֵאטָה) : מַלְכוּתְכֶם לְעַ

יְקָרָה : (דֶּאֶרְעֵטְעֵא סֵא פִיעֵ)

מֵעֵטְרָה : שְׁרוּתֵיהֶן כְּמוֹ

בְּאֵהֲלֵנוּ וְיִקְשִׁיב בְּרַחֲמֵי הַרְוֵנוּ

עַל גְּבִירָנוּ : "דִּן דִּין עָנִי כְּמֵ

חֵן וְחֲנִינָה : יְצִיץ בְּזֶרְוֹ וְהוֹד פְּ

יְדִידוֹ : כְּוִיתְרַעֲנֵן יְפָרַח תְּמֵ

עֲבָדוֹ "יִרְאֵה וְרַעֲוֵגְסֵי אֲרִיךְ יִנְ

נְבִקֵשׁ

כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ . נְבִקֵשׁ עַל הַ

מִי שְׂבִרְךָ אֲכוּתֵינוּ אֲבִרְהֵם יִצְחָק וְיַעֲקֹב

הַכּוֹנְשֵׁיחֵם וּבְנֵיהֶם . וּבְנוֹתֵיהֶם וְ

שְׂבָאִים כְּתוֹכֵם לְהַתְּפִלָּל וְדוֹמֵי שְׁנוֹתֵינִים נְזֻ

לְעֵנִים . וְכָל מִי שְׁעוֹסְקִים בְּצִרְכֵי צְבוֹרָה

הַשְּׂתַדְלוּ בְּכָל מֵאֲמָצִי כַחַם לְצוֹרֵךְ וּלְתַקּוֹ

הַק"בֵּה יִשְׁלַם שְׂכָרֵם וְיִסִּיד מֵהֶם כָּל מַחְלָה

כָּל מַעֲשֵׂה יְדִיהֶם עַב

